

Анотації захищених дисертацій

УДК 351+378

Баран Марія Петрівна

Модернізація вищої освіти України: механізми інституційного регулювання

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління. – Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу. – Івано-Франківськ, 2011.

Робота виконана в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

Захист дисертації відбувся на засіданні спеціалізованої вченої ради К 20.052.07 Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу за адресою: 76010, м. Івано-Франківськ, вул. Короля Данила, 13, к. 12-21.

Науковий керівник:

доктор філософських наук, професор **Дзвінчук Дмитро Іванович**, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, завідувач кафедри державного управління.

Офіційні опоненти:

доктор наук з державного управління, професор **Шаров Юрій Павлович**, Дніпропетровський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України, завідувач кафедри менеджменту та управління проектами;

кандидат наук з державного управління **Журавльова Юлія Олегівна**, Управління освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації, завідувач сектору вищої освіти, науки та міжнародних відносин.

У дисертації висвітлено теоретичні та організаційно-правові засади модернізації вищої освіти України на початку ХХІ століття. Актуалізовано питання інституційного регулювання модернізації вищої освіти. Здійснено аналіз впливу чинників інституційного середовища на вищу освіту України та механізми інституційного регулювання модернізації вищої освіти. Охарактеризовано зміни механізмів інституційного регулювання вищої освіти у Польщі та Росії. Проведено науково-практичне обґрунту-

вання виділення освіти як пріоритетної сфери інституційного регулювання. Опрацьовано результати опитування за методикою ЕТОМ-аналізу, відповідно до яких запропоновано шляхи удосконалення механізмів інституційного регулювання вищої освіти України.

УДК 551.24:553.98.041 (477)

Бенько Володимир Михайлович

Геологічна будова і перспективи нафтогазоносності глибокозанурених (5-7 км) горизонтів центральної та південно-східної частин Дніпровсько-Донецької западини

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата геологічних наук за спеціальністю 04.00.17 – геологія нафти і газу. – Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу. – Івано-Франківськ, 2011.

Робота виконана в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

Захист дисертації відбувся на засіданні спеціалізованої вченої ради К 20.052.01 при Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу за адресою: 76019, м. Івано-Франківськ, вул. Карпатська, 15.

Науковий керівник:

доктор геолого-мінералогічних наук, професор **Маєвський Борис Йосипович**, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, завідувач кафедри геології та розвідки нафтових і газових родовищ.

Офіційні опоненти:

доктор геолого-мінералогічних наук, **Височанський Ілларіон Володимирович**, начальник відділу надрокористування, перспективних напрямків та розробки планів геолого-розвідувальних робіт УкрНДІГаз ДК «Укргазвидобування»;

кандидат геолого-мінералогічних наук, **Крупський Богдан Любомирович**, заступник директора з геології ТОВ «Перша Українська Нафтогазова Компанія».

У роботі проаналізовано та уточнено геологічну будову глибокозанурених відкладів (5-7 км) центральної та південно-східної частин Дніпровсько-Донецької западини та розглянуто особливості нафтогазоносності девонських, турнейських, візейських, серпуховських, башкирських, московських та верхньокам'яновугільних відкладів.

Науково обґрунтовано перспективи нафтогазоносності глибокозанурених (5-7 км) відкладів центральної та південно-східної частин Дніпровсько-Донецької западини з врахуванням отриманих новітніх даних з геологічної будови регіону. Виділено пріоритетні напрями нафтогазопошукових робіт і першочергові нафтогазоперспективні об'єкти та розроблено конкретні пропозиції щодо реалізації їх нафтогазового потенціалу.

УДК 550.834:553.98

Вандер Олена Вікторівна

Інтерпретаційні моделі поглибленого вивчення міжреперних товщ осадового чохла та кристалічного фундаменту ДДЗ за даними сейсмозв'язки та ГДС

Дисертація на здобуття вченого ступеня кандидата геологічних наук за спеціальністю 04.00.22 – геофізика. – Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу. – Івано-Франківськ, 2011.

Робота виконана в Українському державному геологорозвідувальному інституті Міністерства охорони навколишнього природного середовища України.

Захист дисертації відбувся на засіданні спеціалізованої вченої ради К 20.052.01 при Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу за адресою: 76019, м. Івано-Франківськ, вул. Карпатська, 15.

Науковий керівник:

доктор геологічних наук **Красножон Михайло Дмитрович**, Український державний геологорозвідувальний інститут, заступник директора з наукових питань.

Офіційні опоненти:

доктор фізико-математичних наук, старший науковий співробітник **Петровський Олександр Павлович**, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, завідувач кафедри польової нафтогазової геофізики кандидат геологічних наук **Бодлак Петро Михайлович**, головний геолог Західно-Української геофізичної розвідувальної експедиції ДГП "Укргеофізика".

Дисертаційну роботу присвячено інтерпретаційним моделям поглибленого вивчення міжреперних товщ осадового чохла та кристалічного фундаменту Дніпровсько-Донецької западини (ДДЗ), під якими розуміємо послідовний комплекс прийомів обробки та інтерпретації сейсмічної інформації, що використовується в

залежності від типів розрізів (теригенного, карбонатного чи товщі кристалічного фундаменту) та потенційних об'єктів в них. Показано, що різні умови осадо накопичення осадового чохла, пов'язані з ними типи розрізів та основні типи пошукових об'єктів мають різні характеристики у сейсмічному хвильовому полі.

На практичних матеріалах наведені приклади використання запропонованих моделей та їх результати. Доведена правомірність використання даних сейсмозв'язки із залученням розроблених інтерпретаційних моделей для вивчення внутрішньої будови верхньої частини товщі кристалічного фундаменту (на глибину до 1-2 км від його поверхні).

Показано, що впровадження запропонованих моделей сприяє підвищенню якості та ефективності проведення прогнозних геолого-геофізичних досліджень, виявленню нових нетрадиційних типів покладів в міжреперних товщах та вивченню їх будови, оптимізації робіт родовищ, підвищенню коефіцієнта успішності буріння та вирішенню завдань щодо нарощення видобувних запасів нафти і газу в Україні.

УДК 550.830

Зейкан Олександр Юрійович

Інтегральна геолого-геофізична модель глибинної будови центральної частини Дніпровсько-Донецької западини з позиції перспектив нафтогазоносності

Дисертація на здобуття вченого ступеня кандидата геологічних наук за спеціальністю 04.00.22 – геофізика. – Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу. – Івано-Франківськ, 2011.

Робота виконана в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

Захист дисертації відбувся на засіданні спеціалізованої вченої ради К 20.052.01 при Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу за адресою: 76019, м. Івано-Франківськ, вул. Карпатська, 15.

Науковий керівник:

доктор фізико-математичних наук, старший науковий співробітник **Петровський Олександр Павлович**, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, завідувач кафедри польової нафтогазової геофізики

Офіційні опоненти:

доктор геологічних наук **Красножон Михайло Дмитрович**, Український державний геологорозвідувальний інститут, заступник директора;

кандидат геолого-мінералогічних наук **Куровець Ігор Михайлович**, Інститут геології і геохімії горючих копалин НАН України, завідувач відділу проблем нафтової геофізики.

Дисертація присвячена створенню просторової інтегральної геолого-геофізичної моделі глибинної будови центральної частини ДДз як основи для визначення перспектив нафтогазоносності та нових напрямків нафтогазопошукових робіт.

Проаналізовано сучасний стан геолого-геофізичної вивченості та нафтогазоносності центральної частини ДДз.

Усі наявні геолого-геофізичні дані інтегровані в рамках узгодженої просторової інтегральної геолого-геофізичної моделі.

Досліджено особливості відображення у параметрах створеної просторової інтегральної геолого-геофізичної моделі геотектонічної і геологічної будови регіональних геотектонічних елементів, соляних відкладів та соляних штоків.

Досліджено особливості просторового розміщення територій розвитку порід з покращеними колекторськими властивостями, які приурочені до карбонатних, теригенних відкладів та приштокових ділянок.

Визначені та обґрунтовані першочергові напрямки геологорозвідувальних робіт для теригенних та карбонатних комплексів, а також у зонах, розташованих навколо соляних штоків.

УДК 351.815

Ковальов Віктор Георгійович

Механізми державного управління забезпеченням транспортної безпеки України

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління. – Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу. – Івано-Франківськ, 2011.

Робота виконана в Дніпропетровському регіональному інституті державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України.

Захист дисертації відбувся на засіданні спеціалізованої вченої ради К 20.052.07 при Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу за адресою: 76010, м. Івано-Франківськ, вул. Короля Данила, 13, к. 12-21.

Науковий керівник:

доктор історичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України **Ченцов Віктор Васильович**, Академія митної служби України, професор кафедри державної служби та митної справи

Офіційні опоненти:

доктор наук з державного управління, професор, заслужений діяч науки і техніки України **Ситник Григорій Петрович**, Національна академія державного управління при Президентіві України, завідувач кафедри національної безпеки;

доктор економічних наук, доцент **Бережнюк Іван Григорович**, Державний науково-дослідний інститут митної справи, директор.

У дисертації досліджено механізми державного управління забезпеченням транспортної безпеки України, визначено функціональне навантаження органів державної влади у забезпеченні транспортної безпеки на центральному, галузевому, регіональному та місцевому рівнях; обґрунтовано теоретико-методологічні основи виділення структурних та функціональних компонентів системи забезпечення транспортної безпеки, ідентифікації та структуризації потенційних і реальних загроз національним інтересам; розроблено систему показників рівня транспортної безпеки, специфічні зони ризику за видами транспорту: авіаційного, залізничного, автомобільного, водного та особливості забезпечення відповідного виду транспортної безпеки.

Автор визначає організаційно-правові механізми державного управління транспортною безпекою та пропонує проект цільової Програми забезпечення транспортної безпеки України й напрями удосконалення механізмів державного управління у сфері забезпечення транспортної безпеки.

УДК 519.168

Наследнікова Майя Анатоліївна

Підвищення екологічної безпеки на об'єктах переробки і зберігання нафти та нафтопродуктів

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 21.06.01 – екологічна безпека. – Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу. – Івано-Франківськ, 2011.

Робота виконана в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

Захист дисертації відбувся на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 20.052.05 при Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу за адресою: 76019, Україна, м. Івано-Франківськ, вул. Карпатська, 15.

Науковий керівник:

доктор технічних наук, професор **Семчук Ярослав Михайлович**, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, завідувач кафедри безпеки життєдіяльності.

Офіційні опоненти:

доктор технічних наук, професор **Волошкіна Олена Семенівна**, Київський національний університет будівництва і архітектури, декан санітарно-технічного факультету, м. Київ;

кандидат технічних наук, доцент **Венгерцев Юрій Олександрович**, Київський міжнародний науково-технічний університет, завідувач кафедри транспортування та зберігання нафти і газу, м. Київ.

Робота присвячена вивченню і дослідженню впливу об'єктів по переробці нафти на навколишнє середовище, який виникає від забруднень при зберіганні нафти у резервуарах і при спалюванні природного газу під час її переробки. Показано, що нафта та нафтопродукти є однією з найбільш розповсюджених і найбільш небезпечних забруднюючих речовин у гідросфері й атмосфері.

Проведено дослідження математичних моделей джерел забруднень атмосфери і на основі недоліків даних моделей вперше запропоновано просторову модель, яка дозволяє моделювати процеси викидів забруднень від багатьох джерел, котрі можуть працювати одночасно і багаторазово в часі. За допомогою моделі будують криві забруднень для визначення концентрації викидів у атмосферу в будь-яких точках на поверхні.

Для скорочення втрат нафти і нафтопродуктів від випаровувань, які призводять до екологічної небезпеки, запропоновано методи їх зменшення за допомогою покриття поверхні випаровування в резервуарах піноактивними речовинами. На основі цього методу розроблено методика нанесення їх покриття на випаровуючу поверхню резервуарів, для зменшення викидів.

УДК 643.621:621.671(047)

Олійник Андрій Петрович

Математичне моделювання процесу деформування трубопроводів за зміною їх конфігурації

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора технічних наук за спеціальністю 01.05.02 – математичне моделювання та обчислювальні методи. – Вінницький національний технічний університет. – Вінниця, 2011.

Робота виконана в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

Захист дисертації відбувся на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 05.052.15 у Вінницькому національному технічному університеті нафти і газу за адресою: 76019, Україна, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95.

Науковий консультант:

доктор технічних наук, професор **Заміховський Леонід Михайлович**, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, завідувач кафедри комп'ютерних технологій в системах управління і автоматики.

Офіційні опоненти:

доктор технічних наук, професор **Тевяшев Андрій Дмитрович**, Харківський національний університет радіоелектроніки, завідувач кафедри прикладної математики;

доктор технічних наук, професор **Лук'яненко Святослав Олексійович**, Національний технічний університет України "КІІТ", завідувач кафедри автоматизації проектування енергетичних процесів та систем теплоенергетичного факультету;

доктор технічних наук, професор **Лежнюк Петро Дем'янович**, Вінницький національний технічний університет, завідувач кафедри електричних станцій та систем.

Вирішено проблему розробки нових і вдосконалення існуючих підходів до моделювання напружено-деформованого стану (НДС) трубопроводів за даними про переміщення точок поверхні, умови та режими експлуатації, властивості матеріалу. Удосконалено теоретичні основи моделювання процесу тривимірного деформування квазіпрямолінійних та тороподібних трубопроводів. Розроблено теоретичні основи оцінки точності розв'язку задачі відновлення просторової конфігурації трубопровідних систем для різних способів інтерполяції та апроксимації даних та умов рівноваги. Створено математичне забезпечення для оцінки НДС трубопроводів за даними інспекції з використанням інтелектуальних поршнів. Досліджено вплив анізотропії матеріалу трубопроводу та процесів теплообміну в ньому на НДС. Для перевірки адекватності моделей використовуються метод імітаційного моделювання та відомі точні розв'язки задач будівельної механіки. Розроблено методику оцінки НДС діючих ділянок трубопроводів з використанням запропонованих моделей. Проведено дослідження НДС діючих трубопроводів і надано рекомендації стосовно їх подальшої експлуатації.

УДК 622.245.1

Палійчук Ігор Іванович

Підвищення герметичності різбових з'єднань обсадних труб нафтових і газових свердловин

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 05.15.06 – розробка нафтових та газових родовищ. – Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу. – Івано-Франківськ, 2011.

Робота виконана в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

Захист дисертації відбувся на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 20.052.02 в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу за адресою: вул. Карпатська 15, м. Івано-Франківськ, 76019, Україна.

Науковий керівник:

член-кореспондент Національної Академії наук України, доктор технічних наук, професор **Крижанівський Євстахій Іванович**, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, ректор, завідувач кафедри нафтогазового обладнання

Офіційні опоненти:

доктор технічних наук, професор **Мислюк Михайло Андрійович**, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, професор кафедри буріння нафтових і газових свердловин;

кандидат технічних наук, доцент **Тершак Богдан Андрійович**, Науково-дослідний і проєктний інститут (НДШ) ВАТ "Укрнафта", заступник директора НДШ з питань будівництва свердловин, м. Івано-Франківськ.

Дисертація присвячена підвищенню герметичності та ремонтпридатності різьбових з'єднань обсадних труб шляхом удосконалення конструкції і програмування параметрів їх працездатності з урахуванням експлуатаційних навантажень.

Програмна модель пружно-деформованого стану з'єднання муфти і труби з вузлом ущільнення розроблена на основі моментної теорії коротких циліндрів зі стінками змінної товщини, формул Ламе і знайденої формули контактного тиску.

Аналітичні дослідження контактних тисків залежно від радіальних натягів, товщин стінок, внутрішніх і зовнішніх тисків, осьових сил дали змогу встановити нові закономірності впливу конструктивних та експлуатаційних чинників на герметичність і надійність різьбових з'єднань обсадних труб ОТТГ.

Удосконалені конструкції різьбових з'єднань із вузлом ущільнення і спосіб підвищення їх герметичності захищені патентами України. Розроблені методика їх проєктування і технологічного забезпечення. Дослідні випробування цих з'єднань підтвердили підвищення їх працездатності в обсадних колонах.

Спосіб відновлення герметичності з'єднань ОТТГ розроблений на основі газополуменевого металопорошкового напилення герметизуючого шару.

УДК 658.5:681.122

Петришин Наталія Іванівна

Розроблення нормативно-методичних засад системи управління вимірюваннями під час обліку газу.

Дисертація на здобуття вченого ступеня на кандидата технічних наук за спеціальністю 05.01.02 – стандартизація, сертифікація та метрологічне забезпечення. – Національний університет "Львівська політехніка". – Львів, 2011.

Робота виконана в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і

газу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

Захист дисертації відбувся на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 35.052.08 у Національному університеті "Львівська політехніка" за адресою: 79013, м. Львів, вул. С. Бандери, 12, ауд. 226 головного корпусу.

Науковий керівник:

доктор технічних наук, професор **Карпаш Олег Михайлович**, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, проректор з наукової роботи, м. Івано-Франківськ.

Офіційні опоненти:

доктор технічних наук, професор **Байцар Роман Іванович**, Національний університет "Львівська політехніка", професор кафедри метрології, стандартизації та сертифікації кандидат технічних наук;

доцент **Паракуда Василь Васильович**, Державне підприємство Науково-дослідний інститут метрології вимірювальних і управляючих систем, перший заступник директора з науково-технічної роботи, м. Львів.

Дисертація присвячена питанню розроблення і впровадження в практику наукових та методологічних підходів, а також нормативних документів системи управління вимірюваннями на вузлах обліку газу під час його постачання споживачам. Теоретично обґрунтовано і впроваджено процесний та системний підхід в управлінні ризиками одержання невірогідних результатів на стадіях проєктування й експлуатації вимірювального обладнання. Розроблено модель системи управління процесом вимірювання об'єму газу, інформативними параметрами якої є статистичні методи контролю метрологічних характеристик результатів вимірювання. За допомогою причинно-наслідкової діаграми визначено ризики, пов'язані з потенційними відмовами процесу вимірювання з метою застосування запобіжних та коригувальних дій до того, як виникають відмови. Досліджено та обґрунтовано мінливість процесу вимірювання, джерелом якої є зміна параметрів робочого середовища та нестабільність еталонів під час передачі одиниці вимірювання. Встановлено математичні залежності похибок вимірювання лічильників газу в результаті їх метрологічного підтвердження на повітрі та реальному газовому середовищі. Із застосуванням теорії обмежень Голдратта розвинуто технологію РМЕА-аналізу та побудовано причинно-наслідкові ланцюги небажаних дефектів конструкції роторних лічильників газу, усунення яких на стадії проєктування конструкції лічильників підвищить їх якість та надійність. Розроблено і впроваджено в практику два нормативні документи для ефективного застосування коригувальних та запобіжних заходів в системі управління вимірюваннями під час обліку газу.

УДК 621.786.5:622.276.53.054.2 – 242.4

Прунько Ігор Богданович

Підвищення зносостійкості робочих поверхонь штоків гідравлічних нафтопромислових насосів нафтогазового технологічного транспорту

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 05.02.04 – тертя та зношування в машинах. Хмельницький національний університет. – Хмельницький, 2011.

Робота виконана в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

Захист дисертації відбувся на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 70.052.02 в Хмельницькому національному університеті за адресою: 29016, Україна, м. Хмельницький, вул. Інститутська, 11, 3-й навчальний корпус.

Науковий керівник:

доктор технічних наук, професор **Дрогомирецький Ярослав Миколайович**, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, професор кафедри зносостійкості і відновлення деталей.

Офіційні опоненти:

доктор технічних наук, професор **Голубець Володимир Михайлович**, Національний лісотехнічний університет України, завідувач кафедри технології матеріалів та інженерної графіки, м. Львів;

кандидат технічних наук, доцент **Бабак Олег Петрович**, Хмельницький національний університет, доцент кафедри зносостійкості і надійності машин.

Дисертація присвячена підвищенню зносостійкості робочих поверхонь штоків гідравлічних нафтопромислових насосів нафтогазового технологічного транспорту методом електроіскрового легування (ЕІЛ).

Досліджено зношування робочих поверхонь штоків. З метою виявлення поздовжніх прихованих дефектів модернізовано переносний дефектоскоп 77ГГМД-3М. Висунуто гіпотезу про домінування на початкових стадіях зношування робочих частин штоків мікрорізання пружно закріпленими зернами абразиву.

Розроблена і випробувана прогресивна технологія зміцнення робочих поверхонь штоків нафтопромислових насосів методом електроіскрового легування (ЕІЛ). Проведено дослідження і встановлено ступінь впливу на хід процесу електроіскрового легування таких основних факторів, як ємність конденсаторної батареї та режим обробки.

Проведено металографічні дослідження та аналіз елементного складу поверхневих шарів, зміцнених методом ЕІЛ з використанням в якості електродів твердосплавних пластинок.

Проведені трибологічні дослідження модифікованої поверхні зразків сталі 40Х компо-

зиційними покриттями, що являють собою карбіди, бориди титану, хрому і вольфраму (TiC, TiC₂, TiC₃, TiC₄, TiC₅, TiC₆, TiC₇, TiC₈ та Ti₁₅K₆) нанесеними методом ЕІЛ.

УДК 005.591.4:622.32(477)

Степанюк Галина Сергіївна

Еколого-економічний реінжиніринг виробничих процесів техногенно небезпечних нафтогазових підприємств

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (нафтова і газова промисловість). – Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу. – Івано-Франківськ, 2011.

Робота виконана в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України

Захист дисертації відбувся на засіданні спеціалізованої вченої ради К 20.052.06 в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу за адресою: 76019, м. Івано-Франківськ, вул. Карпатська, 15

Науковий керівник:

доктор економічних наук, професор **Витвицький Ярослав Степанович**, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, професор кафедри економіки підприємства.

Офіційні опоненти:

доктор економічних наук, професор **Виноградова Олена Володимирівна**, Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського;

завідувач кафедри туризму кандидат економічних наук **Обиход Ганна Олександрівна**, Державна установа “Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України”, старший науковий співробітник.

Дисертаційна робота присвячена розробці теоретико-методичних засад еколого-економічного реінжинірингу виробничих процесів техногенно небезпечних нафтогазових підприємств.

У роботі досліджено проблеми функціонування та управління техногенно небезпечними нафтогазовими підприємствами. Обґрунтовано доцільність застосування управлінської технології реінжинірингу стосовно реформування техногенно небезпечних нафтогазових підприємств у екологічно безпечні суб'єкти господарювання. Здійснено аналіз техногенно небезпечних виробничих процесів нафтогазових підприємств на території Західного нафтогазоносного регіону. Сформульовано методичний підхід до проведення дореінжинірингової діагностики техногенно небезпечних нафтогазових підприємств, розроблено систему еколого-

економічних показників та методику розрахунку інтегрального показника рівня техногенної безпеки, здійснено апробація цієї системи і методики. Розроблено управлінську технологію еколого-економічного реінжинірингу виробничих процесів техногенно небезпечних нафтогазових підприємств, висвітлено організаційні, програмні та інструментальні основи її забезпечення., удосконалено еколого-економічний механізм управління техногенно небезпечними нафтогазовими підприємствами.

УДК 005.32:331.101.3

Тимошенко Дмитро Віталійович

Мотиваційний механізм управління інтелектуальною працею персоналу нафтогазових підприємств та організацій

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (нафтова і газова промисловість). – Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу. – Івано-Франківськ, 2011.

Робота виконана в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України

Захист дисертації відбувся на засіданні спеціалізованої вченої ради К 20.052.06 в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу за адресою: 76019, м. Івано-Франківськ, вул. Карпатська, 15.

Науковий керівник:

доктор економічних наук, професор **Петренко Віктор Павлович**, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, завідувач кафедри менеджменту і адміністрування.

Офіційні опоненти:

доктор економічних наук, старший науковий співробітник **Галиця Ігор Олександрович**, Київський університет туризму, економіки і права, завідувач кафедри менеджменту підприємств туристичної індустрії;

кандидат економічних наук, доцент **Зелінська Галина Олексіївна**, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, завідувач кафедри організації праці і виробництва.

Дисертаційна робота присвячена розробці теоретичних моделей і практичних рекомендацій з управління мотивацією інтелектуальної праці працівників нафтогазового комплексу України.

У роботі показані особливості мотивації робочої поведінки в умовах економіки знань.

Розроблено графоаналітичну модель інтелектуально-ресурсного потенціалу особи та встановлено визначальну роль точок біфуркації

інтелекту і мотивів її поведінки в процесі управління мотивацією інтелектуальної праці.

Запропоновано схему структуризації підприємств у вигляді мережі взаємодіючих постійних, тимчасових і неформальних груп команд разом із алгоритмом формування групи-команди її керівником-лідером.

Ідентифіковано проблемні питання традиційної мотивації персоналу підприємств нафтогазової промисловості України як основної складової продуктивних сил галузі з виділенням в особливу категорію проблем мотивації інтелектуальної праці.

На цій основі розроблено практичні рекомендації з запровадження методів інтелектоорієнтованої мотивації персоналу підприємств, установ та організацій галузі, які були запропоновані для впровадження і експериментально-практичної апробації з метою підтвердження основної наукової гіпотези, достовірності і дієвості моделей, положень і рекомендацій.

УДК 553.98 (477.8)

Чорний Олександр Михайлович

Геологічні чинники впливу на розкриття і розробку газоносних пластів Зовнішньої зони Передкарпатського прогину

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата геологічних наук за спеціальністю 04.00.17 – геологія нафти і газу. – Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу. – Івано-Франківськ, 2011.

Робота виконана в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

Захист дисертації відбувся на засіданні спеціалізованої Вченої ради К 20.052.01 при Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу за адресою: 76019, м. Івано-Франківськ, вул. Карпатська, 15.

Науковий керівник:

доктор геолого-мінералогічних наук, професор **Орлов Олександр Олександрович**, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, професор кафедри геології та розвідки нафтових і газових родовищ.

Офіційні опоненти:

доктор геологічних наук, старший науковий співробітник **Крупський Юрій Зиновійович**, ДП «Науканафтогаз» НАК «Нафтогаз України», головний науковий співробітник, м. Київ;

кандидат геолого-мінералогічних наук **Штурмак Ірина Тимофіївна**, Науково-дослідний проектний інститут ПАТ «Укрнафта», начальник геологічного відділу, м. Івано-Франківськ.

Дисертація присвячена дослідженню впливу геологічних чинників на особливості розкриття і розробки газоносних і газоконденсатноносних пластів Зовнішньої зони Передкарпатського прогину та методи підвищення їх ефективності.

На підставі результатів досліджень встановлено геологічні чинники, які впливають на обводнення свердловин в процесі експлуатації газових і газоконденсатних горизонтів. Проведено детальну інтерпретацію літолого-петрофізичних та фільтраційно-ємнісних властивостей колекторів газоносних родовищ.

Розроблено теоретичну модель процесу формування газових покладів у тонкошаруватих пачках піщано-глинистих товщ Зовнішньої зони. Проведено аналіз результатів розкриття привибійної зони газових і газоконденсатних пластів.

Побудовано схематичні карти обводнення газових і газоконденсатних родовищ Передкарпаття станом на 1.01.2011 року. Розроблено новий селективний метод ізоляції припливу пластової води в тонкошаруватих пачках піщано-глинистих товщ з допомогою децементних розчинів.

УДК 622.243

Юрич Андрій Романович

Удосконалення методів проектування та технології використання неорієнтованих компоновок низу бурильної колони

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 05.15.06 – розробка нафтових та газових родовищ. – Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу. – Івано-Франківськ, 2011.

Робота виконана в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

Захист дисертації відбувся на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 20.052.02 при Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу за адресою: 76019, м. Івано-Франківськ, вул. Карпатська, 15.

Науковий керівник:

доктор технічних наук, професор **Івасів Василь Михайлович**, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, професор кафедри нафтогазового обладнання/

Офіційні опоненти:

доктор технічних наук, професор **Чернов Борис Олександрович**, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, професор кафедри загальної та прикладної фізики;

кандидат технічних наук, доцент **Кунцяк Ярослав Васильович**, ПрАТ «Науково-дослідне і конструкторське бюро бурового інструменту», генеральний директор, м. Київ/

Дисертація присвячена підвищенню ефективності буріння спрямованих свердловин за рахунок вибору оптимальних конструкцій неорієнтованих компоновок низу бурильної колони.

У роботі проведено аналіз факторів, які впливають на стабільність роботи КНБК та зроблено критичний огляд сучасних методів розв'язання проблеми проведення свердловин згідно з проектним профілем.

Автором проведено теоретичні дослідження впливу зміни радіальних зазорів на стабільність компоновок. Для оцінки адекватності запропонованого математичного підходу проведено експериментальні дослідження в лабораторних умовах.

Вдосконалено метод проектування та коригування параметрів КНБК, який відрізняється комплексним аналізом дестабілізуючих факторів, що виникають в процесі буріння (розширення стовбура свердловини, знос ОЦЕ по діаметру, зміна zenітного кута"), вибором її оптимальних параметрів та періодичному контролю напружено-деформованого стану з метою їх коригування.

УДК 502.174:663.551.7

Мельник Василь Миколайович

Розроблення екологічно безпечних технологічних процесів та устаткування для використання сивушних масел як складника моторних палив

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук зі спеціальності 21.06.01 – екологічна безпека. – Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу. – Івано-Франківськ, 2011.

Робота виконана в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу, Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

Захист дисертації відбувся на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 20.052.05 при Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу за адресою: 76019, м. Івано-Франківськ, вул. Карпатська, 15.

Науковий керівник:

кандидат технічних наук, професор **Козак Федір Васильович**, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, завідувач кафедри нафтогазового технологічного транспорту.

Офіційні опоненти:

доктор технічних наук, професор **Паневник Олександр Васильович**, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, завідувач кафедри нафтогазової кандидата технічних наук;

Пукіш Арсен Володимирович, науково-дослідний і ПАТ «Укрнафта», м. начальник лабораторії вод — заступник

Дисертація присвячена питанням розроблення екологічно безпечних технологічних процесів та устаткування для використання сивушних масел (СМ) як складника моторних палив. У роботі розглянуто основні способи утилізації СМ, здійснено аналіз методів зниження токсичності відхідних газів двигунів внутрішнього згорання (ДВЗ), динаміки забруднення довкілля автомобільним транспортом, основних методологій прогнозування розповсюдження шкідливих компонентів в атмосферному повітрі та ґрунтах. Експериментальним шляхом встановлено основні фізико-технічні властивості сумішей товарних палив з СМ, розроблено та запатентовано змішувач для моторних палив, що використаний у складі установки для одержання сумішей товарних палив з СМ у виробничих умовах. Розроблені експериментальне устаткування та методи експерименталь-

них досліджень дозволили виконати коректні та масштабні дослідження екологічних та експлуатаційних характеристик двигунів ЗИЛ-130 та дизеля Д21А1 на різних режимах роботи, оцінити вплив СМ як складника альтернативних палив, на вміст відхідних газів ДВЗ та довкілля і експериментально довести зменшення вмісту оксиду вуглецю, сажі та сполук важких металів у відхідних газах ДВЗ порівняно з експлуатацією ДВЗ на товарних паливах, що сприяє наближенню до норм європейського стандарту. Удосконалена методологія прогнозування розповсюдження сполук металів, що викидаються з відхідними газами, у ґрунтах та підтверджена експериментальним шляхом як на товарних паливах, так і на сумішах цих палив з СМ. Здійснено оцінку економічної ефективності використання СМ як складника альтернативного моторного палива та виконано промислову апробацію результатів роботи. На обнові досягнутих в роботі результатів розроблено проект СОУ "Альтернативне паливо. Сивушні масла. Методика використання".